

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם – 1980	בעניין
- החייב	ובעניין
ע"י ב"כ עו"ד רועי אשכרי (הלשכה לסיוע משפטי)	
1. כונס הנכסים הרשמי תל אביב	ובעניין
2. דוד גולדבלט-לוי (מנהל מיוחד)	
ע"י ב"כ עו"ד אודליה גירמילו	

החלטה

1	
2	<u>כללי</u>
3	1. החייב הגיש ביום 20.12.17 בקשה למתן צו כינוס, להכרזתו כפושט רגל וליתן
4	לו הפטר מחובותיו; במסגרת בקשתו הצהיר על חובות ל- 9 נושים בסכום
5	חובות כולל של 350,000 ₪.
6	
7	2. ביום 22.2.18 ניתן צו כינוס בעניינו של החייב, והושת עליו תשלום חודשי של
8	450 ₪.
9	במסגרת תצהיר ההסתבכות ציין החייב שהסתבכותו הכלכלית נבעה כתוצאה
10	מהתמוטטות נפשית עקב הליכי סרק משפטיים אליהם נגרר, לטענתו, שלא
11	בטובתו על ידי גרושתו, וכי במשך תקופה של 4 חודשים לא יכול היה לעבוד
12	בשל מצבו הרפואי והנפשי הקשה ועל כן, לא יכול היה לעמוד בתשלומים
13	החודשיים ועל כן ההלוואות שנטל לא שולמו.
14	
15	המנהל המיוחד, שבדק את נסיבותיו של החייב, ציין במסגרת הדוח המסכם
16	שההסתבכות הכלכלית החלה בשל "סכסוך גירושין קשה מנשוא, כאשר
17	החייב הציג פסקי דין מביהמ"ש לענייני משפחה ... ולפיהם החייב סבל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

1 מהליך גירושין קשה אשר כלל האשמות שווא חוזרות ונשנות מצד גרושתו.
2 החייב נאלץ להתגונן מפני תביעות רבות ושילם עשרות אלפי שקלים
3 לעו"ד...".
4 יוער שלא נמצא שהחובות נוצרו בחוסר תום לב, וציין שהחייב שיתף פעולה
5 בהליך פשיטת הרגל ועמד בחובותיו במסגרתו.
6

מזונות הקטינים

- 7
8 3. החייב גרוש ואב לשני קטינים, תאומים, ילידי דצמבר 2009 ;
9 ביום 27.10.16 פסק בית המשפט לענייני משפחה את מזונותיהם הזמניים של
10 שני הקטינים בסכום של 3,200 ₪ לחודש, ובישיבת יום 25.12.16 פסק בית
11 המשפט לענייני משפחה שסכום מזונות הזמניים יהפוך למזונות קבועים
12 אליהם מתווספים מחצית הוצאות החינוך (להלן: "סכום המזונות הפסוק").
13
14 בחודש מרץ 2018 הגישה גרושתו של החייב, אמם של הקטינים (להלן: "אם
15 הקטינים"), בקשה להקצבת מזונות בהתאם להוראות סעיף 128 לפקודת
16 פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם – 1980 (להלן: "פקודת פשיטת הרגל").
17
18 4. בטרם הועברה הבקשה להקצבת מזונות לתגובה, ביקשתי מאם הקטינים
19 להמציא לעיוני את פירוט הוצאות משק ביתה והכנסותיה, וכן ביקשתי כי
20 תפרט את הוצאות הקטינים, על מנת שניתן יהיה להידרש לבקשה להקצבת
21 מזונות.
22 תחת הגשת הפרטים האמורים, הגישו אם הקטינים והחייב הודעה בהסכמה
23 כי יוקצב הסכום החודשי של 2,000 ₪ בגין מזונות שוטפים, ובנוסף החייב
24 ישלם 500 ₪ בגין חוב עבר.
25 המנהל המיוחד סבר שהסכמת הצדדים ביחס להקצבת המזונות מאוזנת
26 וראויה. ניתנה החלטה המורה על הקצבת הסכום החודשי של 2,000 ₪

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

1 כמזונות, וזאת בהתאם להוראות סעיף 128 לפקודת פשיטת הרגל (להלן: "סכום המזונות הקצוב").

2

3
4 5. מעת שהוקצבו המזונות, נוצר הפרש של 1,200 ₪ לחודש בין סכום המזונות
5 הפסוק (3,200 ₪) לבין סכום המזונות הקצוב (2,000 ₪) (להלן: "סכום
6 ההפרש"), סכום אותו החייב מנוע מלשלם כל עוד הוא בהליך פשיטת הרגל.

7

8 בקשת החייב להכרזתו כפושט רגל ולמתן צו הפטר

9 6. ערב הדיון בבקשתו של החייב להכרזתו כפושט רגל, הגיש המנהל המיוחד דוח
10 מסכם, בו הוא פירט את נסיבות ההסתבכות הכלכלית, ואת נסיבותיו
11 האישיות של החייב.

12 התברר שתוך כדי ההליך נפגע החייב בתאונת עבודה קשה, כשבעקבותיה שהה
13 בחופשת מחלה. נקבעה לו נכות רפואית של 100% והוא אף הוכר כנכה מטעם
14 המוסד לביטוח לאומי, ובתקופה זו התקיים החייב מקצבאות שונות בגין
15 אובדן כושר עבודה.

16 חלק מהסכומים שקיבל החייב בגין פגיעתו בעבודה, הועבר גם לטובת קופת
17 פשיטת הרגל שלו, לטובת הנושים.

18

19 7. המנהל המיוחד סבר שבשים לב לכספים שהתקבלו בקופה, לרבות מכספי
20 ירושה להם היה זכאי החייב, ובשים לב לסכום החובות הכולל, ראוי שיינתן
21 לחייב הפטר מחובותיו, בכפוף לכך שישלם את מלוא סכום החובות שנתבעו
22 בהליך (100% דיווידנד לנושים) ולכך יוסיף את הוצאותיו של ההליך, ובפועל
23 - החייב יוסיף לקופת פשיטת הרגל 45 תשלומים חודשיים נוספים של 1,250
24 ₪ כל אחד.

25

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 12116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 8. החייב הביע את הסכמתו בכתב לתוכנית ההפטר המוצעת במסגרתה ישלם
2 את מלוא החובות שקדמו למתן צו הכינוס (לרבות חוב מזונות העבר שנתבע).
3
- 4 9. החייב ביקש שבית המשפט יקבע שעם תשלום סכום המזונות הקצוב, יראו
5 את התשלום שבוצע, כתשלום על פי פסק דין למזונות (להלן: "הבקשה").
6
- 7 10. אִם הקטינים הודיעה בכתב שהיא מתנגדת לבקשה לראות בתשלום סכום
8 המזונות הקצוב כתשלום סכום המזונות הפסוק, והודיעה כי כל סכום שלא
9 ישולם על ידי החייב בהתאם לפסק הדין [למזונות] יוגדל בהתאם בתיק
10 ההוצאה לפועל, ויהווה כחוב מזונות עד התשלום בפועל.
11
- 12 11. בעת הדיון שהתקיים ביום 18.11.19 התבררה בקשתו להכרזתו כפושט רגל
13 ולמתן צו הפטר, וניתנה הקובעת שתנאי להפטר החייב מחובותיו שקדמו
14 למתן צו הכינוס הוא תשלום סכום העולה כדי 100% דיווידנד לנושים
15 (ובכללם חוב מזונות עבר), ועל סכום זה יוסיף גם את הוצאות ההליך.
16
- 17 12. בעת הדיון חזר החייב על הבקשה, אותה תמך בעמדה שהובעה בספרות
18 המקצועית, וציין את נסיבות חייו וההסתבכות הכלכלית שפורטו על ידו,
19 המלמדות על מצב קיצוני וקשה, כאשר בית המשפט לענייני משפחה קובע
20 התייחסות חמורה ביחס לאִם הקטינים ולהתנהלותה מול החייב, שיש בה
21 לתמוך בעמדת החייב ביחס לנסיבותיו הקשות.
- 22 המנהל המיוחד תמך בבקשת החייב, "בנסיבותיו האישיות הקשות, ובשים
23 לב להחלטות בית המשפט לענייני משפחה בעניינו של החייב".
24
- 25 הכונס הרשמי, על אף שהתבקש, בחר שלא הגיב.
26

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

13. גם הקטינים הגישה התנגדות בכתב לבקשה עוד טרם הדיון, ואף אפשרתי לה להגיש טיעון משלים נוסף לאחר הדיון, ואכן, ביום 1.12.19 הגישה התנגדות מפורטת לבקשת החייב, וטענה שיש לדחות אותה. לשיטתה, על החייב לפנות לבית המשפט לענייני משפחה בבקשה מתאימה, וכאשר בית משפט של פשיטת רגל אינו דן בעניינם של הקטינים, ולא דן לגופו של עניין בצרכיהם ובמזונותיהם, תוך שהיא מדגישה שעסקינן במזונות קטינים שנבחנו על ידי בית המשפט לענייני משפחה ואין לשאלת המזונות לקטינים, כל קשר בין מערכת היחסים בין החייב לבניה, אם ילדיו.

9 גם הקטינים ציינה שסכום הקציבה אינו משנה את סכום המזונות הפסוק, אלא המדובר במעין סכום ביניים זמני שתוקפו כל עוד החייב בהליך פשיטת רגל.

12 גם הקטינים מאשרת שכל תשלום ששולם וישולם במסגרת הליך פשיטת הרגל ינוכה מהתשלום המזונות, אולם לשיטתה, בית המשפט של פשיטת הרגל אינו מוסמך לקבוע את גובה החיוב במזונות, אלא עליו לקצוב את הסכום שישולם במהלך ההליך.

16 גם הקטינים גם הפנתה לפסיקת בתי המשפט בעניין זה, ועמדתה היא בסופו של דבר כי אין להיעתר לבקשה, כאשר החובה לשלם מזונות היא חובה מוסרית ובסיסית ולטעמה, בקשת החייב חותרת תחת העיקרון לפיו ככלל, ההפטר לא חל על חוב מזונות. אמם של הקטינים סברה שבקשת החייב אף עולה כדי ניצול לרעה של ההליך ועתרה כי הבקשה תידחה.

21

22

השאלה העומדת לדיון

14. אם כן, הבקשה מעוררת את השאלה, האם ניתן לראות בתשלום סכום המזונות הקצוב חלף תשלום סכום המזונות הפסוק, וזאת לאחר שיינתן צו הפטר.

25

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 ■ נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 התוצאה המעשית של קביעה כזו היא, כי עם קבלת צו ההפטר, לא ניתן יהיה
2 לשוב ולגבות מהחייב את **סכום ההפרש** שהצטבר לאורך החודשים בהם שהה
3 בהליך פשיטת הרגל.
4 מובן שממועד צו ההפטר ואילך – ימשיך לשלם את סכום המזונות הפסוק
5 באופן שוטף ורציף.
6
7 15. בבסיס הבקשה עומדת הנחת החייב שמתן אפשרות לחזור ולגבות ממנו
8 בהליכי הוצאה לפועל את סכום ההפרש, שיצטבר לעשרות אלפי שקלים,
9 ישוב ויחזיר אותו למעגל החובות, דבר שאין בו כדי לממש את תכלית פקודת
10 פשיטת הרגל, המאפשרת לחייב לפתוח דף חדש בחייו.
11 על מנת שהתמונה העובדתית בתיק זה תעמוד לנגד עינינו, סכום המזונות
12 שנפסק בבית המשפט לענייני משפחה עמד על 3,200 ₪ לחודש, הסכום הקצוב
13 נקבע על סך של 2,000 ₪ חל ממתן צו הכינוס (ינואר 2018); עד לדיון בחודש
14 נובמבר 2019 חלפו 23 חודשים, ולהם יש להוסיף עוד 45 חודשים שהם פרק
15 הזמן שנקבע לתוכנית ההפטר, היינו, התקופה בה ישהה החייב בהליך (ממועד
16 צו הכינוס עד למועד ההפטר) מוערכת כיום כ- 68 חודשים, בה יצטבר הפרש
17 מזונות בסכום כולל של 81,600 ₪ (1,200 ₪ X 68 חודשים).
18
19 16. אם כן – נפנה לדון בבקשת החייב לפיה עם קבלת צו ההפטר, והתשלום
20 החודשי של 2,000 ₪ כמזונות שוטפים, לא ניתן יהיה לגבות ממנו את ההפרש
21 של 81,600 ₪ שנוצר בין הסכום הקצוב לסכום הפסוק.
22
23
24
25
26

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פ"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

דיון והכרעה

מטרות הליך פשיטת הרגל

17. בקליפת אגוז נזכיר שמטרתו העיקרית של הליך פשיטת הרגל היא לרכז ולכנס את כלל נכסי החייב ולחלקם בין הנושים באופן שוויוני מחד, ומנגד לשמור על זכויות החייב וליתן לו הפטר מחובותיו (ראו: ע"א 6416/01 **בנבנישתי נ' כונס הנכסים הרשמי**, פ"ד נו (4) 197 (2003)).

מתן הפטר למי שנקלע לחובות ומתן האפשרות לפתוח פרק חדש בחייו הכלכליים היא ערך חשוב ומשמעותי, שאף נקבע מפורשות בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח - 2018 (להלן: "**חוק חדלות פירעון**") כאשר תכלית "**שיקום החייב**" היא אחת ממטרותיו המרכזיות של ההליך.

הווה אומר, שאם נמצאנו למדים שחובותיו של החייב לא נוצרו בחוסר תום-לב, והתנהלותו בהליך פשיטת הרגל אף היא אינה נגועה בחוסר תום לב, או למצער ככזו המחייבת את ביטול ההליך, יש לשאוף לאפשר לחייב, לאחר שנחקר בדבר נכסיו מהם ניתן להיפרע לטובת החובות, לפתוח דף חדש, ולפטור אותו מחובות העבר.

אין המדובר בהפטר גורף על כלל החובות. הוראות סעיף 69 לפקודת פשיטת הרגל, קובעות כי מתן צו ההפטר פוטר את החייב מכל חוב בר-תביעה בהליך של פשיטת רגל, למעט החובות המוחרגים והמנויים בסעיף קטן (א), ובהקשר לדיון שלפנינו – "**חבות לפי פסק דין לחובתו בתובענת מזונות, להוציא מה שהורה בית המשפט במפורש לפי החבות, במידה שהורה ובתנאים שהוא**".

על מזונות בפשיטת רגל והקצבתם

18. חיוב במזונות ילדים קטינים מוסדר בסעיף 3 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט – 1959 (להלן: "**חוק המזונות**"), כאשר לפי סעיף זה, יחולו על מזונות קטין, ילדו של החייב או של בן-זוגו, הוראות הדין האישי של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 ההורה. כאשר להורה אין דין אישי, או שדינו האישי אינו מחייבו במזונות,
2 יחולו הוראות חוק המזונות.
3
- 4 19. די אם נאמר שלצרכי הדיון, הורים יהודיים חייבים במזונות ילדיהם על פי
5 הוראות הדין העברי, וככלל החובה הראשונית רובצת על האב, ולו בקטני-
6 קטינים.
7
- 8 20. משנכנס חייב במזונות להליכי פשיטת רגל, ומשניתן צו כינוס בעניינו, הרי
9 מעוכבים ההליכים המשפטיים כנגדו (סעיף 20 לפקודת פשיטת הרגל) לרבות
10 הליכי גבייה של חוב מזונות שוטף, ועל כן המחוקק קבע הסדר ייחודי בפקודת
11 פשיטת הרגל, וזאת לאור החשיבות הנודעת והבסיסית לתשלום המזונות
12 באופן שוטף, ועל פי האמור בסעיף 128 לפקודת פשיטת הרגל רשאי בית
13 המשפט של פשיטת רגל "להקציב מזונות" לזכאי למזונות סכומים שונים
14 מזמן לזמן.
- 15 הקצבת מזונות נועדה, אם כן, להבטיח את צורכיהם ההכרחיים של הזכאים
16 למזונות, דרך כלל קטינים, ולמזער ככל הניתן את הפגיעה הכלכלית שעלולה
17 להיגרם להם כתוצאה מכניסתו של החייב להליכי פשיטת רגל.
18
- 19 21. הוראת סעיף 128 לפקודת פשיטת הרגל, שעניינה הקצבת מזונות, קובעת כך:
20 (א) ניתן צו כינוס, רשאי בית המשפט, לפי בקשתו של אדם שמגיעים לו מחייב
21 על פי פסק דין מזונות שזמן פירעונם חל אחרי מתן צו הכינוס, להקציב לאותו
22 אדם מזמן לזמן מתוך נכסי החייב או מתוך הכנסותיו סכומי כסף שימצא
23 לנכון.
- 24 (ב) הקצבה לפי סעיף קטן (א) דינה כדין תשלום על פי פסק הדין.
25 (ג) ...
26 (ד) "...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 תנאי ראשון להקצבת המזונות הוא קיומו של פסק דין למזונות, שיוצא מלפני
2 בית המשפט לענייני משפחה או בית הדין הדתי; לאחר מכן על בית המשפט
3 של פשיטת רגל, שהוא הטריבוטל המפקח על ניהול נכסי החייב, הכנסותיו
4 וחויביו, לבחון ולאזן בין האינטרסים המתחרים בעניין: "החלטה של בית
5 המשפט לפשיטת רגל בדבר קציבת מזונות מצריכה עריכתו של איזון בין
6 האינטרסים המתחרים של הנושים, הזכאי למזונות והחייב. לפיכך על בית
7 המשפט ליתן דעתו, בין היתר, לסכום החובות של החייב, לסכום המזונות
8 שעל החייב לשלם מדי חודש, לסכום שבקופת פשיטת הרגל ולהכנסותיו של
9 החייב" (ראו: רע"א 7210/09 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 3.1.10). ונפסק:
10 "מלאכת איזון מעין זו, מטבעה תלויה בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה" (ראו:
11 רע"א 8756/15 וייס נ' וייס (פורסם בנבו, 3.1.16)).
12
13 22. אם אמרנו ששיקוליו של בית המשפט לענייני משפחה או בית הדין הדתי
14 הפוסק מזונות הוא צורכיהם ההכרחיים של הזכאים למזונות (בענייננו,
15 הקטינים), הרי שיקולי בית המשפט של פשיטת רגל הם רחבים יותר ונוגעים
16 לאיזון בין אינטרסים שונים כאשר נבחנים בו לא רק צורכיהם ההכרחיים של
17 הזכאים למזונות, אלא גם הכנסותיו של החייב וכן הכנסותיו העצמאיות של
18 הזכאי למזונות (ראו: ע"א 8993/04 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 20.9.07)
19 והאינטרסים של הנושים בהליך.
20
21 23. בדוק, במסגרת הדיון להקצבת מזונות בית המשפט של פשיטת רגל בוחן גם
22 את יכולותיו הכלכליות של ההורה השני, ולא רק של החייב עצמו (ההורה
23 הראשון), כך שהאיזון נעשה תוך בחינת מכלול הנתונים הצרכים לעניין (ראו:
24 פש"ר 24887-04-18 רווית שהרבני בן חיים נ' הכונס הרשמי תל אביב
25 (פורסם בנבו, 1.8.19).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פס"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 במילים אחרות – הקצבת המזונות נעשית על בסיס פסק הדין למזונות שניתן,
2 תוך שנבדקות במסגרתו הכנסות שני ההורים ונכסיהם, כך שסכום המזונות
3 שהוקצב משקף בסופו של דבר איזון מידתי של סכום המזונות שנפסק בין
4 שני ההורים גם יחד החבים במזונות ילדיהם.
5 משמעות הדברים היא, שעל אף העובדה שפעמים רבות סכום המזונות שנקצב
6 נופל מסכום המזונות שנפסק, סכום הקציבה לא אמור לפגוע בפועל בקטינים
7 בכל הנוגע לצורכיהם ההכרחיים, כאשר מכללא נקבע שבהפרש יישא ההורה
8 השני, שאינו החייב.
9
10 24. בעוד שפסק המזונות שיוצא מלפני בית המשפט לענייני משפחה או בית דין
11 דתי קובע חיוב על פי הדין האישי, והשיקולים עיקרם הם צורכיו ההכרחיים
12 של הקטין ועל מי תחול החובה לשלם את המזונות של הצרכים ההכרחיים,
13 כאשר במקרים רבים בעבר לא ניתן ביטוי של ממש להכנסות ההורה השני של
14 הילד (או למצער הדבר לא בא לידי ביטוי בהנמקה לפסק הדין), כאשר בניגוד
15 לכך ולאורך השנים הקצבת מזונות (בהליך פשיטת הרגל) נעשית על פי אמות
16 מידה שוויוניות בין שני הוריו של הקטין החבים במזונות ילדיהם.
17 עקרון זה, של שוויון בין ההורים בכל הקשור לחובתם המשותפת למזונות
18 ילדיהם הקטינים, אינו זר למשפט הישראלי, וראוי להפנות לעניין זה
19 להוראות סעיף 3א לחוק המזונות, הקובעת כי:
20 (א) אביו ואמו של קטין חייבים במזונותיו.
21 (ב) בלי להתחשב בעובדה בידי מי מוחזק קטין יחולו
22 המזונות על הוריו בשיעור יחסי להכנסותיהם מכל מקור
23 שהוא.
24
25 מהמקובץ עולה שהקצבת מזונות בהליך פשיטת רגל מפעילה ומגשימה, הלכה
26 למעשה, את הוראת סעיף 3א לחוק המזונות האמור.
27

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

25. לא זו אף זו. הבחינה השוויונית בין חובת שני ההורים גם יחד במזונות ילדיהם
הקטינים באה לידי ביטוי גם בפסק דינו של בית המשפט העליון ב- **בע"מ**
919/15 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 19.7.17), עת שינה את ההלכה הפסוקה
בהתייחס לפרשנות הדין העברי בכל הנוגע לחיוב אב יהודי במזונות ילדיו
הקטינים, וקבע שמגיל 6 ואילך חובת המזונות תיקבע לפי יחס הכנסות
ההורים, ליכולותיהם הכלכליות מכל המקורות העומדים לרשותם, לרבות
רכוש ושכר עבודה.
- אמנם פסק הדין בבע"מ 919/15 הנ"ל התייחס למקרה של משמורת משותפת,
אולם מצאתי לציין שכבר נפסק שגם במקרים בהם לא נעשית חלוקת זמני
שהייה שוויונית ממש בין ההורים, אין זה סביר שיהיה דין אישי אחד לילדים
החולקים זמני שהייה בשוויוניות לאלו שלא (ראו: **עמ"ש 14612-10-16 פ.ב.**
נ' א.ב. (פורסם בנבו, 20.12.17) – כך שסוגיית **החלוקה השוויונית** בנטל
המזונות היא עניין שיש להידרש לו, ככל שעסקינן בהקצבתם בהליך פשיטת
רגל.
26. את האמור הבאתי וזאת על מנת לתמוך בכך שקיימת מגמה לעבר חלוקה
שווה בחבות למזונות קטינים, כאשר החיוב במזונות לגבי הצרכים ההכרחיים
לא יוטל בהכרח רק על האב (הוא החייב).
- למען הסר ספק, בית המשפט של פשיטת רגל אינו מחליף את שיקול דעתו של
בית המשפט לענייני משפחה הדין במזונות; את עצם החיוב ואת הסכום הראוי
קובע בית המשפט לענייני משפחה או בית הדין הדתי, וממילא בהעדר פסק
דין (או החלטה) למזונות לא ניתן להידרש כלל לשאלת ההקצבה, וגם לאחר
שנפסקו יכול מי מהצדדים לפנות לבית המשפט לענייני משפחה או בית הדין
הדתי בבקשה להפחתת המזונות או להגדלתם, אולם סעיף 128 לפקודת
פשיטת הרגל הוא הסדר ספציפי במסגרת הליך קולקטיבי של חדלות-פרעון בו
נמצא חייב, המחייב מערכת איזונים רחבה ושונה, המביאה בחשבון את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 ■ נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 האינטרסים של כלל המעורבים בהליך (חייב, הזכאי למזונות ונושים אחרים)
2 ושהיא חלק ממכלול חיים שלם של החייב והסכום שהוקצב נקבע כאמור, על
3 יסוד איזון רחב וכולל ושאינו מתמקד בנקודת מבט צרה או אינטרס של אחד
4 מהמשתתפים, חשוב ומשמעותי ככל שיהיה.
5
6 27. אם כן, סכום המזונות שהוקצב, כאשר הוא בוחן את יכולות שני ההורים גם
7 יחד, נועד להבטיח קיומו של הזכאי למזונות בהתאם לסכום שקבע בית
8 המשפט לענייני משפחה או בית הדין הדתי.
9
10 28. אין לכחד כי פעמים לא מעטות סכום המזונות הקצוב נופל מסכום המזונות
11 הפסוק.
12
13 29. ההפרש נובע, כאמור, ממכלול האינטרסים הנשקלים בהליך פשיטת הרגל,
14 וגם ביחס להכנסות ההורה השני.
15 יש להניח שלאור פסק דינו של בית המשפט העליון ב-בע"מ 919/15 הנ"ל,
16 ולכשיבחר שסכום המזונות הפסוק מאזן כבר בין הכנסות ההורה האחד
17 לאלו של ההורה השני, לא מן הנמנע שבעתיד, בעת הדיון בשאלת הקצבת
18 המזונות, נקודת האיזון בעת הקצבת המזונות תהא בין הזכאי למזונות לבין
19 הנושים, כאשר ממילא כבר ניתן ביטוי בפסיקת סכום המזונות להכנסות
20 ההורה השני, וייתכן שלהבא בעת הקצבת מזונות, הרי סכומי המזונות
21 שיוקצבו לא יופחתו משמעותית מסכומי המזונות שנפסקו, וזאת גם בשים לב
22 לאינטרס של הנושים אחרים.
23 על בית המשפט במצב דברים זה, לתת ביטוי לכך שהפחתה בסכום מזונות
24 מטילה מעמסה על ההורה השני, שאינו בפשיטת רגל, כאשר ממילא נושא הוא
25 בחובתו במזונות.
26 הדברים יבואו לידי ביטוי בפסיקת מזונות מאוחרת יותר, כאשר יובאו תיקים
27 שנפסקו בהם מזונות לאור הלכת בית המשפט העליון ב-בע"מ 919/15

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

1 האמורה, ועל פיה החלו בית המשפט לענייני משפחה לפסוק על פי אמות מידה
2 שוויוניות.
3 לסיכום עניין זה, שאינו אלא בבחינת למעלה מהצורך, הרי בפסקי דין למזונות
4 בהם לכתחילה נפסקו סכומי מזונות שוויוניים בין שני ההורים, שומה יהיה
5 על בית המשפט של פשיטת רגל לשקול באופן שונה את הפרמטרים הנשקלים
6 כיום.

7 אולם כאשר ממילא ענייננו הוא בפסק דין שיצא מלפני בית המשפט לענייני
8 משפחה טרם תחולת הלכת בע"מ 919/15 ועל כן, הבחינה שנעשתה בעת
9 הקצבת הסכום בתיק זה היתה שוויונית בין שני ההורים גם יחד מה שלא
10 למדתי שעשה בית המשפט לענייני משפחה.

11

12

הפטר מחוב מזונות

13

30. יש לחלק את הדיון בסוגיית המזונות ל-3 תקופות מרכזיות:

14 תקופת העבר – חוב מזונות שנצבר לגבי כל התקופה שקדמה למתן צו הכינוס;
15 תקופת הביניים - היא התקופה שממועד צו הכינוס ועד ליום מתן צו ההפטר,
16 היינו כל התקופה בה שוהה החייב בהליך פשיטת הרגל;
17 תקופת העתיד – חיובי המזונות החל מיום מתן צו ההפטר ואילך.

18

19 חוב מזונות לתקופת העבר, הוא חוב בר-תביעה, הנהנה גם מעדיפות בחלוקת
20 כספי הנשייה (ראו סעיף 78(3)(ד) לפקודת פשיטת הרגל); ההפטר שניתן לא
21 יחול לגביו - זולת אם הורה בית המשפט מפורשות אחרת.

22 חוב המזונות לתקופת העתיד, איננו חוב בר-תביעה (ראו סעיף 71 לפקודת
23 פשיטת הרגל) ולא ניתן לפטור ממנו.

24 חוב המזונות בתקופת הביניים – כל עוד החייב נמצא בהליכי פשיטת רגל,
25 החייב מנוע מלשלם את סכום המזונות הפסוק ועל כן משלם את סכום
26 המזונות הקצוב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 **חוב מזונות עבר** הוא חוב בר-תביעה, ונהנה מדין קדימה בעת חלוקת כספי
2 הנשייה. במקרה שלפנינו אמור החייב לשלם את מלוא סכום מזונות העבר.
3 עם זאת, פעמים לא מעטות אין די בסכום שמשלם החייב לקופת פשיטת הרגל,
4 כדי לכסות את חובותיו במלואם, ועל כן ההפטר שניתן לפושט-רגל פוטר אותו
5 מהחובות בני התביעה שקדמו למתן צו הכינוס, למעט חריגים כאשר לעניין
6 מזונות נאמר כך: "צו ההפטר יפטור את פושט הרגל מכל חוב בר תביעה
7 בפשיטת רגל, חוץ מאלה... חבות לפי לפסק דין לחובתו בתובענת מזונות,
8 להוציא מה שהורה בית המשפט במפורש לגבי החבות, במידה שהורה
9 ובתנאים שהורה" (סעיף 69(א)(3) לפקודת פשיטת הרגל).
10
11 31. ההלכה הפסוקה קבעה שרק במקרים חריגים יינתן לחייב הפטר מלא או חלקי
12 מחוב מזונות עבר (ראו: ע"א 1003/09 מקבילי נ' כונס הנכסים הרשמי,
13 (פורסם בנבו, 4.1.10); רע"א 7940/13 קצקה נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם
14 בנבו, 29.1.14) ע"א 6456/13 יוסף גמזו נ' נעמה ישעיהו (פורסם בנבו,
15 3.5.15)).
16
17 32. לא יהיה למעלה מן הצורך להפנות לפסק דינו של בית המשפט העליון שניתן
18 ב-ע"א 5628/14, רע"א 2254/15 יוסף סלימאן נ' סמירה סלימאן (פורסם
19 באתרים משפטיים, ניתן ביום 26.9.16) בו סקר בית המשפט את השיקולים
20 הרלוונטיים להחלת החריג המאפשר הכללת חוב המזונות בצו ההפטר, ובהם:
21 כושר הפירעון של החייב ועד כמה הוא צפוי להשתנות בעתיד; קיומם של
22 נכסים בבעלותו; גילו ומצבו הבריאותי; מצבו האישי והמשפחתי; נסיבות
23 היווצרות החוב; אם המדובר בחוב לעבר בלבד, או בחוב שוטף שממשיך
24 להצבר; חלוף הזמן מעת יצירת החוב, בשים לב לשאלת 'תרומתו' של החייב
25 להתמשכות ההליכים בעניינו; אם החייב עושה מאמצים לפרוע את החוב
26 מיוזמתו או שמא החוב נפרע רק בעקבות הליכים שנקטו הזכאים; מצבם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

1 הכלכלי הנוכחי של הזכאים למזונות; האם תפגענה זכויותיהם של החייב או
2 של הזכאים לקיום מינימאלי בכבוד, וכמובן תום לב החייב.
3 בחינת הפסיקה מלמדת שעל אף שהמדובר בחוב מזונות, הרי שיהיו מקרים
4 חריגים הקשורים בנסיבות האישיות של החייב עצמו שיצדיקו את מתן
5 ההפטר מחוב מזונות עבר, וכחוט השני עולה המגמה לפיה שאם בראשית
6 הדרך אנו מתבוננים בחוב המזונות מנקודת מבטו של הזכאי למזונות, צרכיו
7 ונסיבותיו, הרי בחלוף השנים, משתנה נקודת האיזון והמטוטלת נעה לכיוון
8 החייב וההתבוננות היא האם יש בנסיבותיו האישיות ונסיבות חייו כדי
9 להצדיק מתן הפטר מחוב מזונות העבר.

10

11 **הסכום שנקצב חלף הסכום שנפסק – האמנם!?**

12 33. כאמור, הבקשה שלפני איננה לפטור את החייב מחוב מזונות העבר, ואיננה
13 לפטור אותו מתשלום המזונות השוטפים לתקופת העתיד, זו שתבוא לאחר
14 מתן צו ההפטר.

15

16 34. החייב מבקש שאך לגבי תקופת הביניים יקבע בית המשפט שתשלום סכום
17 המזונות שהוקצב, דינו כדין תשלום על פי פסק המזונות.

18

19 כאשר המשמעות המעשית היא כי לא ניתן יהיה לגבות ממנו את הפרש בסך
20 של 81,600 ₪ כמפורט לעיל, לאחר סיום הליך פשיטת הרגל בהפטר.

21

22 35. אם כן - על מנת להידרש לבקשתו יש לפנות תחילה להוראות פקודת פשיטת
23 הרגל, שם נקבע בסעיף 128 (ב) לפקודת פשיטת הרגל כי: "**הקצבה לפי סעיף**
24 **קטן (א), דינה כדין תשלום על פי פסק הדין**".

25

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 36. כידוע, נקודת המוצא לכל בחינה פרשנית היא לשון החוק. היא קובעת את
2 המסגרת אשר בתוכה תפעל התכלית החקיקתית, עת המשמעות הלשונית
3 קובעת את גבולות הפרשנות (ראו: א' ברק פרשנות במשפט, כרך שני:
4 פרשנות החקיקה, עמוד 97).
- 5 אם זוהי הוראת הפקודה, אזי על פי פשוטם של דברים: תשלום על פי הקצבה,
6 דינו כדין תשלום על פי פסק הדין.
- 7 אם נאמר אחרת, היינו, אם נפרש את הדברים אחרת, תתעורר השאלה מדוע
8 קבע המחוקק את סעיף קטן (ב) שאין לו תקומה בלא קביעה זו; חזקה על
9 המחוקק שאינו משחית מילותיו לריק. על כן, סבורני שיש לקבל את הבקשה
10 בהיותה תואמת את הוראות הדין.
- 11
- 12 37. זאת ועוד; טעם נוסף, שיש בו כדי לחזק את התוצאה אליה אני מגיע, לפיה
13 תשלום הסכום שהוקצב, דינו כדין תשלום הסכום שנפסק, ואין לאפשר את
14 גביית ההפרש בשלב מאוחר יותר, היא כי אותו הפרש אינו אלא סכום שהחייב
15 מנוע להסדירו או לשלמו, כל עוד הוא בהליך פשיטת הרגל.
- 16 עם החודשים הופך סכום ההפרש למעין "חסכון" לטובת הזכאי למזונות,
17 כשאין זה סביר שבמצב זה, שנמנע מחייב לשלם את כל סכום הפסק במלואו
18 (לאור ההקצבה) ייאלץ לפרוע אותו מיד עם סיום הליך פשיטת הרגל, אחרת
19 יהיה חשוף להליכי הוצאה לפועל (ראו עודד מאור ואסף דגני, הפטר – חדלות
20 פרעון של יחידים, כרך א, עמוד 214); הרי מטרתו השיקומית של ההליך
21 פשיטת הרגל תסוכל עת ייצא החייב מההליך עם "גיבנת כלכלית" איתה עליו
22 להתמודד מחדש.
- 23
- 24 **ממזונות להשבה**
- 25 38. אם אמרנו שמלאכת הקצבת המזונות לפי סעיף 128 לפקודת פשיטת הרגל,
26 היא איזון בין ההורה האחד להורה השני, כאשר הבסיס הוא סכום פסק הדין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 למזונות שקבע בית המשפט לענייני משפחה, הרי ההפרש שנוצר שבין סכום
2 המזונות שהוקצב לבין סכום המזונות הפסוק, הופך במצב דברים – לכל
3 היותר - לסכום השבה אולם לבטח אין המדובר במזונות.
4
5 39. כאמור, סכום המזונות החודשי שנפסק הוא 3,200 ₪, בעוד שסכום המזונות
6 שהוקצב הוא 2,000 ₪, הרי בפועל אם הקטינים, ההורה השני, חולקת בסכום
7 מזונות הקטינים בשיעור ההפרש בסך של 1,200 ₪.
8 בפועל, הקטינים אינם נפגעים מסכום ההקצבה. הם זכאים ומקבלים את
9 מלוא סכום המזונות הפסוק (3,200 ₪) משני הוריהם גם יחד מדי חודש
10 בחודשו, ועל כן, ההפרש בסך 1,200 ₪ כבר איננו עוד "חוב מזונות" אלא לכל
11 היותר "חוב השבה" שעשוי לקום לטובת אם הקטינים (אם ייקבע שעל החייב
12 להשיב להם אותו).
13
14 40. בתקופת הביניים סכום המזונות שהוקצב הוא סכום המזונות השוטפים שעל
15 החייב לשלם, וההפרש הופך ל"חוב רגיל", אותו עשויה לתבוע האם מהחייב,
16 האב.
17
18 41. לפרשנות זו – הרואה את המעבר של חוב מזונות שוטף ממעמד של בכורה
19 למעמד של "חוב רגיל" - אני גם מגיע מהיקש לפסק דינו של בית המשפט
20 העליון, ב-בע"מ 7628/17 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 25.9.19) בו חזר על
21 הלכת שרגאי (שנפסקה ב-בר"ע 120/69 שרגאי נ' שרגאי, פ"ד כג (2) 171
22 (1969)) לפיה לא ניתן לכרוך מזונות ילדים לתביעת גירושין, אלא רק "תביעה
23 להשבת יציאות" שהיא – במובן הלכת שרגאי - אינה אלא התחשבות כספית
24 בין ההורים – לה הילד אינו צד כלל, ואין נקבעים במסגרתה החיובים
25 המהותיים למזונות הילד, כאשר ההורה שהוציא הוצאות עבור מזונות
26 הילדים בהם חייב ההורה האחר, תובע את השבתם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

1 העולה מפסק הדין הנזכר לעיל הוא כי התחשבות כספית, גם ביחס למזונות,
2 היא חוב של הורה אחד כלפי משנהו, אותו ניתן לתבוע האחד מהשני, חוב
3 שאינו קשור כבר לשאלת המזונות השוטפים, כך שעמדתי זו תואמת הלכה זו
4 של בית המשפט העליון.

5 אם כך, הרי תביעת ההשבה של סכום ההפרש אינה אלא חוב רגיל, "חסכון"
6 שנצבר – באשר בפועל, עם ההקצבה, עת שוקל בית המשפט ועורך איזון ביחס
7 ליכולותיהם הכלכליות של שני ההורים יחד, בהתאם לעקרונות השוויון, ולכן
8 ההפרש מהווה למעשה את הסכום שאותו נושא הצד השני, על פי חובתו לפי
9 סעיף 33 לחוק המזונות, ולכן אין כאן סכום השבה ולכן אין לאפשר גבייתו,
10 וגם מטעם זה דינה של הבקשה להתקבל.

11

12 הפניית החייב לבית המשפט לענייני משפחה

13 42. לתוצאה אליה אני מגיע עלולות להיות דעות אחרות להן אני מודע. כך למשל,
14 נמצא מי שאמר שעל החייב לפנות בבקשה לבית המשפט לענייני משפחה
15 להפחתה רטרואקטיבית של המזונות, וכך לא ייאלץ לשלם את סכום ההפרש
16 (ראו: רמ"ש 18-06-44894-ג.נ. נגד ג.ש. (פורסם בנבו, 21.2.19).

17 אין בידי, להיות שותף לעמדה זו שהיתה נכונה לשעתה ולנסיבות העניין
18 שעמדו לפני בית המשפט בהקשר אחר.

19

20 43. בבחינת הפטר (או ההפחתה) אין עומד האינטרס של הזכאי למזונות לעצמו
21 אלא יש לשקול גם את זה של החייב עצמו, המבקש לצאת לדרך חדשה. בית
22 המשפט לענייני משפחה או בית הדין הדתי לא שוקל, וגם ולא אמור לשקול,
23 את האינטרס האמור של החייב.

24 אינני מוצא את הטעם לשלוח את הצדדים להתדיינות נוספת רק על מנת
25 להפחית את סכום המזונות (בכל הנוגע לתקופה בה החייב בהליך שפיטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 ■ נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 הרגל), כשניתן לעשות כך בהתאם להוראה מפורשת בסעיף 128 (ב) לפקודת
2 פשיטת הרגל.
3 הלכה היא כי רק מקום שארע שינוי נסיבות מהותי ניתן יהא לשוב ולבחון את
4 סכום המזונות שנפסק (ראו למשל: ע"א 511/78 דלהרוזה נ' דלרוזה, פ"ד לג
5 (1) 499). עיון בפסיקה הרווחת, מעלה כי על פרשנותו של המונח "שינוי
6 נסיבות" להיעשות באופן דווקני לשם שמירה על האיזון בין עקרון סופיות
7 הדיון מחד גיסא, לבין הצורך לאפשר גישה חוזרת לערכאות על פי נסיבות
8 החייב המשתנות מאידך גיסא (ראו: מ"א 410/94 הלוי נ' הלוי (15.2.96), ע"א
9 363/81 פייגה נ' פייגה, לו (3) 187 (1982)).
10
11 44. רק שינוי משמעותי בנסיבות ששררו בעת מתן פסק דין למזונות יצדיק את
12 השינוי בשיעור המזונות, וזאת מן הטעם שפסק הדין למזונות צופה פני עתיד
13 (ראו: ע"א 177/81 גלעדי נ' גלעדי, פ"ד לו (3) 179, (1982)).
14 הפניית חייב חזרה לבית המשפט לענייני משפחה בבקשה להקטנת המזונות,
15 תלויה בשאלה אם חל שינוי נסיבות שיצדיק בשיעור המזונות, ולא בנקל
16 ייעתר לכך בית המשפט לענייני משפחה, כאשר ממילא בחינת בית המשפט
17 לענייני משפחה או בית הדין הדתי היא בפריזמה הצרה של הדין האישי, ובכל
18 מקרה תתייחס רק לתקופת הביניים, כאשר בכל הקשור למזונות שלאחר מתן
19 ההפטר, ימשיך ויחול על החייב מלוא סכום פסק הדין שניתן על ידי בית
20 המשפט לענייני משפחה.
21 עמדה זו גם מתעלמת מכלל יסוד בהליכי פשיטת רגל שחייב לא יכול לנקוט
22 בהליך משפטי בלא קבלת אישור של בית המשפט, וספק שבית המשפט של
23 פשיטת רגל יאשר לנקוט בהליך זה בבית המשפט לענייני משפחה, שהוא הליך
24 משפטי שעלותו הכלכלית גבוהה, ושהתועלת לצדו נמוכה עד מאד, ועל כן,
25 כאמור, תפיסה זו היתה נכונה לשעתה ולנסיבותיה, בלא להביא בחשבון את
26 כלל הנסיבות המתחייבות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

שיקומו הכלכלי של החייב

- 1
- 2 45. התוצאה אליה אני מגיע משתלבת היטב עם תכלית החקיקה החדשה שבאה
- 3 לידי ביטוי בחוק חדלות פירעון.
- 4 חוק חדלות פירעון, שנכנס לתוקפו לפני מספר חודשים, ערך רפורמה מקיפה
- 5 והסדיר את דיני חדלות הפירעון של יחידים ושל תאגידים, וכפי שמגדיר סעיף
- 6 1 שבו, שם לו למטרה להביא ככל האפשר לשיקומם הכלכלי של חייבים חדלי
- 7 פירעון, להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים ולקדם את שילובם מחדש של
- 8 חייבים במרקם החיים הכלכליים (ראו בג"ץ 2804/18 זן כוכבי נ' הכנסת
- 9 (פורסם בנבו, 22.5.18).
- 10 על אף שסוגיה זו העומדת לפני איננה חוסה מפורשות תחת הוראות החוק
- 11 החדש הרי היא מהווה מקור פרשני ביחס למצב הקיים, כאמור בפסק דינו של
- 12 בית המשפט העליון בע"א 8263/16 אור סיטי נדליין נ' עו"ד איתן ארז (פורסם
- 13 בנבו, 19.3.18), הרי "שאין בכך כדי לשלול השפעה פרשנית מסוימת של
- 14 החוק החדש על המצב המשפטי הקיים (ראו גם: אהרן ברק פרשנות במשפט
- 15 כרך שני – פרשנות החקיקה 51-55 (1993); בג"ץ 8250/09 שוורץ נ' הממונה
- 16 על תשלום הגמלאות [פורסם בנבו] (11.7.2012); ע"א 7765/04 מנהל מיסוי
- 17 מקרקעין רחובות נ' חפציבה בניה פיתוח והשקעות בע"מ [פורסם בנבו]
- 18 (5.8.2010)".
- 19
- 20 46. ראוי לציין שבחוק חדלות פירעון חל ההסדר של הקצבת מזונות כפי שהוא
- 21 מופיע בפקודת פשיטת הרגל, כך שנכון יהיה לשקול גם את מטרות חוק חדלות
- 22 פירעון ולפרש לאורו את הסוגיה העומדת לדיון לפני.
- 23 במסגרת חקיקת חוק חדלות פירעון, תוקן גם חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז
- 24 – 1967 והוסף לחוק ההוצאה לפועל סעיף 2א7 הקובע שאם אין ביכולת חייב
- 25 לשלם את החוב הפסוק במלואו, או במקרים של חוב רגיל והוא לא יכול לשלם
- 26 את החוב הפסוק בתקופות ובשיעורים שנקבעו בסעיף 1א7 לחוק ההוצאה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

- 1 לפועל, יודיע החייב על כך -ומקום שסך חובותיו נופל מ- 150,000 ₪ **יראו את**
2 **בקשתו כבקשה לצו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון** וינתן צו
3 לפתיחת הליכים (ביחס לחובות גבוהים יותר המתנהלים אצל הממונה, יודיעו
4 לחייב על האפשרות לפנות לממונה בבקשה לפתוח בהליך חדלות פירעון חדש).
5
6 47. משמעות הדברים ברורה; הימים בהם נקבעו צווי תשלומים נמוכים במסגרת
7 חקירת יכולת לחייב, שלא שירתו את מטרת מימוש פסק הדין בזמן קצר ולא
8 סייעו לא לחייב, אלא רק העמיקו את חובותיו (כאשר פעמים רבות סכום
9 הריבית החודשית על החוב הפסוק עלתה על צו התשלומים החודשי שנפסק),
10 ולא לנושה שלא מקבל אלא סכומים זעומים, פסו ועברו מן העולם, ואין כל
11 טעם בקביעת תשלומים זניחים על חשבון החוב, והמגמה כיום היא לסיים את
12 הליכי הוצאה לפועל ולאפשר לחייב לפתוח בהתחלה חדשה (FRESH
13 START).
14
15 48. אם כן, החזרת החייב שוב ללשכת הוצאה לפועל על מנת לגבות את סכום
16 ההפרש, אין בה כל תוחלת, לאור ההוראה המפורשת המעבירה אותו חזרה
17 להליך של חדלות פירעון.
18 החזרת החייב להליכי הוצאה לפועל יוצרת אם כן, לאור חוק החדלות פירעון
19 ותיקון הוראות חוק הוצאה לפועל, "מעגל קסמים" בו יוחזר החייב להליכי
20 הוצאה לפועל, הוא יודיע שאינו יכול לשלם את החוב, יופנה להליך חדלות
21 פירעון (כאשר ממילא החוב היחיד יהיה חוב מזונות שלגביו, כאמור, לא יחול
22 הפטר (אלא בנסיבות מיוחדות)) וחוזר חלילה.
23 המדובר בתוצאה שאינה מתקבלת על השכל הישר, הגיונם של דברים והדין.
24
25
26

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פש"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

פריסת חוב עבר בהוצאה לפועל

- 1
2 49. לא נעלמה מעיני הוראת סעיף 1ב69 לחוק ההוצאה לפועל (שבאה אל העולם
3 טרם הוספת סעיף 2א7 הנ"ל) המאפשרת לרשם ההוצאה לפועל לפרוס את
4 מזונות העבר. לשיטתי היא לא חלה בענייננו.
- 5 אני סבור שסעיף 1ב69 מתייחס לשלושה סוגים של מקרים:
6 **האחד**, ביחס לאותם תיקי הוצאה לפועל לגביית מזונות שנמצאים במערכת
7 ההוצאה לפועל בסכומים גבוהים כאבן שאין לה הופכין, תיקים שנפתחו טרם
8 כניסתו לתוקף של חוק חדלות פירעון, במסגרתו הוסף סעיף 2א7 לחוק
9 ההוצאה לפועל;
- 10 **השני**, ביחס לאותם מקרים בהם ניתן לחייב הפטר מחובותיו בני-התביעה,
11 אולם חוב מזונות העבר לא שולם במלואו, והחייב לא הופטר ממנו, ועל כן
12 חוזרים לגבות אותו בלשכת ההוצאה לפועל;
- 13 **והשלישי**; מקום שהחייב החל בהליכי פשיטת רגל, אולם אלה בוטלו מסיבה
14 כלשהי, ועל כן חוזרים ללשכת ההוצאה לפועל לגבות את מזונות העבר, וכן
15 את סכום ההפרש שנצבר במהלך התקופה בין החוב הפסוק לחוב הקצוב.
16
- 17 50. כאמור, אין המדובר במקרים כמו המקרה שלפני, במסגרתו, יסולק כל חוב
18 מזונות העבר (שקדמו למתן צו הכינוס), כתנאי להפטר, והמדובר אך בסכום
19 ההפרש שבין סכום המזונות הקצוב לבין סכום המזונות הפסוק, שמוביל את
20 החייב שוב להליכי חדלות פירעון.
- 21 מטרת המחוקק היא לאפשר הליכי גבייה מהירים ויעילים – כך שלא יצטבר
22 חוב מחוץ למערכת ההוצאה לפועל ללא גביה, והמזונות השוטפים ייגבו
23 במהירות, ורק במקרים שמניתי לעיל, ניתן יהיה לבקש לפרוס את חוב העבר.
24
25
26

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

פ"ר 42116-12-17 נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

8.12.19

סיכום וסיום

1

2 51. מכל הטעמים האמורים, לשון החוק, תכלית החקיקה, וקריאה כוללת של
3 הוראות הדין הרלוונטיות, אני מגיע למסקנה אחת – עם קבלת ההפטר, יש
4 לראות את תשלום סכום המזונות הקצוב, כתשלום על פי סכום המזונות
5 הפסוק, וכפועל יוצא, אין לגבות עוד את הפרש שנוצר.

6

7 52. יש לאפשר לחייב במזונות שעומד באופן מלא בדרישות הליך פשיטת הרגל,
8 ומשלם את המזונות שהוקצבו כסדרם לפתוח דף חדש, כשאינו נושא על גבו
9 את הסכום ההפרש בין סכום המזונות שנפסק לבין סכום מזונות שהוקצב.

10

11 53. החייב ימשיך וישלם את סכום המזונות שהוקצבו ואת הסכום החודשי שנקבע
12 כתנאי להפטר כסדרם ובמועדם. בעל התפקיד יודיע עם סיום התשלומים.

13 לאחר מתן צו ההפטר, ובכפוף מידה דווקנית של החייב בחובותיו בהליך,
14 לרבות תשלום סכום המזונות הקצוב במלואו ובמועדו, יראו את תשלום סכום
15 המזונות הקצוב כתשלום סכום המזונות הפסוק, בהתאם להוראות סעיף 128
16 (ב) לפקודת פשיטת הרגל, ולא ניתן יהיה לגבות מהחייב את הפרש שיווצר.

17

18

19 ניתנה היום, י' כסלו תש"פ, 08 דצמבר 2019, בלשכתי, בהעדר הצדדים.

20

עודד מאור, שופט

21
22